

มติชน
มติครู

teachervoice@matichon.co.th

กระชากหัวใจครู

สี ปดาร์ก่อนผู้เขียนได้มีโอกาสไปร่วมประชุมวิชาการที่มหาวิทยาลัยราชภัฏแห่งหนึ่ง เกี่ยวกับวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา ซึ่งเป็นวิชาพื้นฐานที่สำคัญของการเป็นครู ทำให้รู้สึกกระชุ่มกระชวยขึ้นมาอีกครั้ง เหมือนได้เติมพลังกำลังเสริมจิตวิญญาณครูไม่ให้สิ้นคลอน

วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิในวันนั้น คือ นพ.วิชัย โชควิวัฒน์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา คุณเกียรติชัย พงษ์พานิชย์ ซึ่งท่านได้ให้ความรู้และมุมมองด้านการวัดผลทางการศึกษาที่น่าสนใจ จนอดไม่ได้ที่จะเอามาแบ่งปันให้คุณผู้อ่าน หรือใครก็ตามที่เคยศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีการวัดและประเมินผลการศึกษาที่น่าจะมีความรู้สึกไม่แตก

ต่างจากผู้เขียน

เมื่อพูดถึงการศึกษา จะหมายถึงกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวคน มีเป้าหมายที่จะมุ่งพัฒนาคนให้เป็นคนที่มีสมรรถนะทั้งในด้านสติปัญญาหรือสมอง ด้านความรู้สึนึกคิดหรือจิตใจ ตลอดจนด้านการประพฤติหรือปฏิบัติตน ความหมายของการศึกษาที่แท้จริงจะต้องพัฒนาผู้เรียนให้ครบทั้ง 3 ด้านดังกล่าว ผู้เรียนจึงจะเป็นคนที่สมบูรณ์ได้

พิจารณาเพียงเท่านี้ ก็ดูเหมือนงานครูนั้นไม่น่าจะเป็นเรื่องที่ย่างๆ หรือทำกันเล่นๆ เลย เพราะภาระหน้าที่ของครูนั้นได้ส่งผลต่อความเป็นมนุษย์ในอนาคตของประเทศชาติอย่างปฏิเสธไม่ได้ หากอนาคต

ของชาติมีมนุษย์ที่สมบูรณ์ ในภายภาคหน้าพวกเราคงสบายใจและวางใจได้

ดังนั้น ภาระหน้าที่ของครูจึงมิใช่เป็นเพียงผู้สอนแต่ในด้านวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว ครูจะต้องไม่ละเลย เอาใจใส่ความประพฤติของลูกศิษย์ เพราะหากลูกศิษย์ของเราเก่งแต่มีความรู้สึกนึกคิดหรือการปฏิบัติที่ไม่ดี เขาก็คงไม่สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จได้ ซึ่งแน่นอนว่าหัวใจครูทุกดวงก็คงไม่ปรารถนาให้เป็นเช่นนั้น

ขณะที่กระแสวัตถุนิยมมาแรง ตัวครูยังต้องหันไปทำตามกระแสคลื่นลมมากบ้างน้อยบ้าง แล้วนับประสาอะไรที่ลูกศิษย์ของเราจะไม่ตกเป็นทาสของสิ่งเหล่านี้ หลายครั้งที่เราพบว่าการสอนศิษย์ในเรื่องของจิตใจ และความประพฤติของเขานั้นช่างยากยิ่งเสียเหลือเกิน ผู้สอนความรู้ทางสมองแต่เพียงอย่างเดียวไม่ได้ เพราะแม้ว่ามันจะยากเพียงใดครูก็มักทำได้เสมอ

ผู้เขียนมั่นใจ และเชื่อว่าคุณธรรมเป็นสิ่งที่สอนกันได้ ครูควรสอนและฝึกปฏิบัติเรื่อง “จิตอาสา” ให้กับศิษย์ของตน เพราะเป็นคุณธรรมที่ทุกสังคมต้องการเป็นอันดับแรกๆ หากศิษย์ของเรามีจิตอาสา พวกเขาจะช่วยโลก และผู้คนในสังคมได้อีกมาก ทั้งในด้านการเป็นคนดีมีคุณธรรม รวมทั้งจะนำไปสู่การมีแนวคิดเจตคติที่จะดำรงชีวิตอย่างพอเพียง เพื่อช่วยโลกสีเขียวของเราในการช่วยลดภาวะโลกร้อน เพราะจากภาวะโลกร้อนที่ส่งผลกระทบต่อในปัจจุบันคงไม่มีผู้ใดปฏิเสธโทษภัยของมันได้ว่านับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกวัน ถ้าบรรดาครูไม่มเพาะปลูกฝังคุณธรรมจิตอาสาให้กับลูกศิษย์ของตนแล้ว ต่อไปใครจะช่วยโลกใบนี้ของเราไว้ได้

อนึ่ง การวัดและการประเมินผลในปัจจุบัน ครูควรวัดและประเมินคุณธรรมในตัวศิษย์ของตนด้วย เพราะเราเชื่อว่าความรู้สึกนึกคิดทางด้านจิตใจของคนเรานั้นมีอยู่จริง และทฤษฎีการวัดนั้นเชื่อว่า “สิ่งใดที่เชื่อว่ามี ย่อมวัดได้ ถึงแม้เราจะมองไม่เห็นก็ตาม” ดังนั้น ครูจึงควรให้ความสำคัญ และหาวิธีวัดสิ่งเหล่านั้นออกมาให้ได้

“...งานครูนั้นไม่น่าจะเป็นเรื่องที่ย่างๆ หรือทำกันเล่นๆ เลย เพราะภาระหน้าที่ของครูนั้นได้ส่งผลกระทบต่อความเป็นมนุษย์ในอนาคตของประเทศชาติอย่างปฏิเสธไม่ได้ หากอนาคตของชาติมีมนุษย์ที่สมบูรณ์ ในภายภาคหน้าพวกเราคงสบายใจและวางใจได้”

จากสภาพที่เป็นอยู่จริงหลายครั้งที่เรามักพบว่า คนบางคนจบการศึกษาด้วยคะแนน หรือเกรดเฉลี่ยที่ไม่ค่อยดีนัก แต่เขากลับประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานเมื่อออกไปทำงานสู่สังคม ขณะเดียวกันก็มีคนอื่นหลายคนที่ยังจบการศึกษาด้วยคะแนนเกียรตินิยม แต่กลับไม่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานเท่าที่ควร...

ตัวอย่างเหล่านี้ทำให้น่าคิดว่า กระบวนการวัดและการประเมินผลการศึกษาของครูเรานั้น ถูกต้องหรือครบถ้วนสมบูรณ์ดีแล้วหรือไม่

และถึงเวลาแล้วหรือยังที่พวกเราจะต้องหันมาช่วยกันแก้ไขเพื่อสร้างศิษย์ที่มีความสมบูรณ์ พร้อมทั้งคุณธรรมและความสามารถออกไปรับใช้สังคม

สุกัญญา เหลืองไชยยะ

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ